MICHAŁ MAGNUSKI

NIE BŁĄDŹ! #36

Najczęstsze błędy popełniane w języku norweskim

Trolltunga

POZIOM B2

all czy hel?

Przymiotniki kwantyfikujące (określające ilość) hel oraz all potrafią sprawić trudności również na wyższych poziomach zaawansowania.

Zacznijmy od przymiotnika all, który odmienia się przez rodzaje i liczby, przyjmując formy alt oraz alle. Tego przymiotnika użyjemy, gdy określamy rzeczowniki niepoliczalne np.

De har spist opp all maten.
Zjedli całe (wszystkie) jedzenie.

Hun har tømt ut alt vannet.
Wylała całą (wszystką) wodę.

Przymiotnik all w liczbie pojedynczej ma w sobie znaczenie 'wszystkości' - jedzenie, które było podane zostało w pełni/wszystek zjedzone, a woda została w pełni wylana (nie pozostała ani kropla).

W liczbie mnogiej natomiast najpopularniejszym tłumaczeniem alle na język polski będzie wszyscy, wszystkie.

Han har gjort alle oppgavene.
Zrobił wszystkie zadania.

Przypomnijmy sobie jeszcze, że zarówno alle jak i alt mogą stać samodzielnie (bez następującego po nich rzeczownika). Wtedy ich znaczenie zmienia się odpowiednio na wszyscy (ludzie) oraz wszystko.

Alle har bestått eksamenen.
Wszyscy zdali egzamin.

Jeg kan ikke gjøre alt alene.
Nie mogę wszystkiego robić sam.

Warto jeszcze zaznaczyć, że rzeczownik występujący po all pojawia się najczęściej w formie określonej. Gdy mamy jednak na myśli jakiś ogólny, nieokreślony obiekt, to możemy użyć formy nieokreślonej.

All bagasje må ekspederes før avreise.
Wszelki/cały bagaż musi być wysłany przed wyjazdem.

Przymiotnik kwantyfikujący **hel** również odmienia się przez rodzaje oraz liczby, przybierając formy **helt** i **hele**. W przeciwieństwie do **all** przymiotnik **hel** używany jest przed rzeczownikami policzalnymi. Najczęściej spotykaną formą jest forma określona (czyli taka sama jak liczby mnogiej) wraz z rzeczownikiem w formie określonej.

Hun har drukket en **hel** flaske. / Hun har drukket **hele** flasken.
Wypiła całą butelkę.

Jeg ventet på henne i et **helt** år. / Jeg ventet på henne **hele** året.
Czekałem na nią przez cały rok.

Jon spiste **hele** bananer.*
Jon zjadł całe banany.

Jak widzimy, **hel** ma znaczenie całościowe. Jon zjadł całe banany (wraz z obiema końcówkami), niekoniecznie wszystkie.

*W przypadku liczby mnogiej używana jest tylko jedna forma - nieokreślona. Nie istnieje forma hele bananene!

Jako ciekawostkę dodam, że istnieją przypadki, kiedy zarówno forma z **all**, jak i **hel** będzie poprawna, ale znaczenie ulegnie lekkiej zmianie.

De har spist **alt** brødet.
Zjedli cały chleb. (np. jaki mieliśmy w domu)

De har spist **hele** brødet.
Zjedli cały chleb. (bochenek chleba)

De har spist **alle** brødene.
Zjedli cały chleb. (wszystkie bochenki)

Osobom, które znają język angielski, proponuję tłumaczenie norweskich **all** oraz **hel** w następujący sposób:

język norweski	język angielski	język polski
all maten	all the food	całe jedzenie
alle studentene	all the students	wszyscy studenci
hele dagen	the whole day, all the day	cały dzień

Ćw. 1. Wstaw w poniższe zdania przymiotnik kwantyfikujący **all** bądź **hel** w odpowiedniej formie.

1. Han satt oppe ... natta.
2. Jeg vet ikke hvem som har drukket ... øl.
3. ... elever skal komme tilbake til skolen før sommerferien.
4. Mona har lest ... boka to ganger.
5. Jeg vil ikke jobbe i dette firmaet i et ... år.
6. ... barna i klassen dro på svømmetur sammen med læreren sin.
7. Bestemora mi vet ... om ... naboene i bygården.
8. ... familien vår ble invitert i bryllupet.
9. Gjennom ... ungdommen slet hun med forskjellige sykdommer.
10. ... mat smaker ikke like godt.
11. Det var ingenting igjen. De spiste ... kakene.
12. Barnet har spist opp ... porsjonen.
13. Erik spilte ... vannet.
14. ... nødvendige tiltak ble iverksatt.
15. Hva brukte du ... pengene på?

LØSNINGSFORSLAG

Ćw. 1. Wstaw w poniższe zdania przymiotnik kwantyfikujący **all** bądź **hel** w odpowiedniej formie.

1. Han satt oppe **hele** natta.
2. Jeg vet ikke hvem som har drukket **alt** øl.
3. **Alle** elever skal komme tilbake til skolen før sommerferien.
4. Mona har lest **hele** boka to ganger.
5. Jeg vil ikke jobbe i dette firmaet et **helt** år.
6. **Alle** barna i klassen dro på svømmetur sammen med læreren sin.
7. Bestemora mi vet **alt** om **alle** naboene i bygården.
8. **Hele** familien vår ble invitert i bryllupet.
9. Gjennom **hele** ungdommen slet hun med forskjellige sykdommer.
10. **All** mat smaker ikke like godt.
11. Det var ingenting igjen. De spiste **alle** kakene.
12. Barnet har spist opp **hele** porsjonen.
13. Erik spilte **alt** vannet.
14. **Alle** nødvendige tiltak ble iverksatt.
15. Hva brukte du **alle** pengene på?